

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет Декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра
Мистецтвознавства і мистецької освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Петрова І. В.

« 1 » вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 03.8 СУЧАСНІ НАПРЯМИ В СТАНКОВОМУ МИСТЕЦТВІ

Рівень (ступінь) вищої освіти Другий (Магістрський)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

освітня програма Декоративно-прикладне мистецтво

спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»

вид дисципліни вибіркова

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми

(для передавання СДНП та акредитаційно-сертифікаційно)

АБО

Керівник проектної групи

(для передавання СДНП та АЗДП, надано на дві заповнені копії)

Хижинський В.В.

(підпис, прізвище, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
мистецтвознавства і мистецької освіти

(з двох екземплярів)

31 серпня 2023 № 1

Завідувач кафедри

Гончар К. Р.

(підпис, прізвище, прізвище)

2023 – Київ

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні напрями в станковому мистецтві» для здобувачів вищої освіти за другим освітнім ступенем («Магістерським») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2023. 13 с.

Розробник Юр Марина Володимирівна, доктор мистецтвознавства, с.н.с. професор кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука

Робочу програму перевірено

Декан факультету

Алла ДЯЧЕНКО

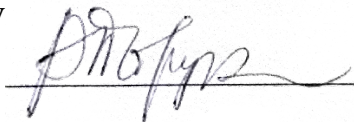
31.08_2023

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету ДПМ

(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 31.08_2023 № 1

Голова НМР факультету

Роман ПЕТРУК

©Юр М.В., 2023 рік

© КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2023 рік

1. **Опис навчальної дисципліни**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 90		1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень): «Магістр» (освітній рівень другий)	Лекції
		год. 20
		Практичні
		год. 10
		Самостійна робота
		год. 60
		Індивідуальні завдання:
Вид контролю: поточний підсумковий		
Форма контролю: залік		

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Сучасні напрями в станковому живописі» полягає у засвоєнні студентами обсягу знань, пов'язаних із становленням живопису ХХ–ХХІ ст. як сфери художньої діяльності та вивчення основних особливостей цього виду мистецтва означеного періоду, а також базових термінологічних понять. Розкриття культурно-історичних та соціальних передумов формування стилістичного розмаїття ХХ–ХХІ ст., демонстрація процесів та закономірностей його розвитку.

Вивчення модуля навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей

загальних:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальних:

СК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- аналіз основних етапів становлення станкового живопису періоду ХХ–ХХІ ст.;
- вивчення провідних мистецьких стилів та художніх напрямів;
- аналіз художніх особливостей творів станкового мистецтва ХХ –ХХІ ст.;
- ознайомлення з художньо-стильовими та технологічними новаціями сучасного станкового живопису і новітніми художніми практиками;

2.2. Заплановані результати навчання модуля навчальної дисципліни

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні володіти такими компетенціями:

- Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та образотворчого і декоративного мистецтва;
- Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-обрзні і формально стилістичні чинники образотворення;
- Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства;
- Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджен;
- Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва;
- Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів;
- Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

3. Передумови вивчення дисципліни

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

4.Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

Знати:

- термінологію, категорії, принципи, проблематику сучасного станкового живопису;
- тенденції розвитку живопису ХХ–ХХІ ст. у соціальному, історичному, політичному та культурному контекстах;
- художні особливості живопису ХХ–ХХІ ст;

вміти:

- збирати інформацію, самостійно опрацьовувати літературу, аналізувати різні джерела відомостей;
- визначати ідейно-концептуальний зміст твору;
- розуміти семіотичні, культурні, соціальні, політичні, психологічні чинники, що впливають на створення сучасного станкового живопису.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лек	сем	срс
1	2	3	4	6
Змістовий модуль. Сучасні напрями в станковому живописі першої пол. XX ст.				
Тема 1. Вступ до дисципліни.	9	2	1	6
Тема 2. Модернізм та його напрями	9	2	1	6
Тема 3. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.	9	2	1	6
Тема 4. Фовізм.	9	2	1	6
Тема 5. Кубізм.	9	2	1	6
Тема 6. Футуризм. Кінетизм.	9	2	1	6
Тема 7. Експресіонізм, Сюрреалізм.	9	2	1	6
Тема 8. Авангардизм.	9	2	1	6
Тема 9. Абстракціонізм.	9	2	1	6
Тема 10. Український модернізм. Супрематизм. Кубофутуризм	9	2	1	6
Разом	90	20	10	60

Загальний обсяг – **90 год.**, в тому числі:

Лекції – **20 год.**

Практичні – **10 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
Змістовий модуль. Сучасні напрями в станковому живописі першої пол. XX ст.		
1	Вступ до дисципліни. Мистецтвознавчі поняття у галузі мистецьких явищ. Метод художнього експерименту в живописі.	2
2.	Модернізм та його напрями. Художні і культурні інновації у мистецтві модернізму. Ключові стилістичні напрямки мистецтва XX–XXI ст.	2

3.	Імпресіонізм. Постімпресіонізм. Генеза імпресіонізму. Принципи та ідеї художників-імпресіоністів. Відгомони імпресіонізму в українському мистецтві. Творчість представників постімпресіонізму.	2
4.	Фовізм. Художні особливості напрямку. Провідні представники та їх основні ідеї. Вплив фовістів на подальший розвиток образотворчого мистецтва.	2
5	Кубізм. Витоки та характеристики кубізму. Етапи розвитку кубізму. Основні представники. Ідеї та художні принципи.	2
6	Футуризм. Кінетизм. Ключові аспекти та особливості футуризму як художнього напрямку. Походження та еволюція футуризму, основні представники, ідеологія та вплив на інші мистецькі напрямки та розвиток сучасного мистецтва.	2
7.	Експресіонізм, Сюрреалізм. Ключові аспекти означених течій та художні підходи, їхня моційна та психологічна спрямованість. Характерні естетичні особливості експресіонізму та сюрреалізму. Провідні представники.	2
8.	Авангардизм. Походження авангардизму, його цілі та вплив на розвиток сучасного мистецтва. Його роль у зміні засобів художньої виразності та сприянню подальшим інноваціям в мистецтві.	2
9.	Абстракціонізм. Історичний контекст та фактори, які сприяли виникненню абстракціонізму як художньої течії. Основні художні риси. Відомі представники.	2
10	Український модернізм. Супрематизм. Кубофутуризм. Експерименти українських митців у плані форми і виразності, спроби відзначити національну ідентичність в світовому контексті мистецтва.	2
Усього годин		20

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль. Сучасні напрями в станковому живописі першої пол. XX ст.		
1.	Імпресіонізм. Постімпресіонізм. Проаналізувати вплив імпресіонізму на творчість художників Харкова, Львова та Одеси. Охарактеризувати українську можель імпресіонізму.	2

	Окреслити межу між імпресіонізмом і постімпресіонізмом.		
2.	Фовізм. Кубізм. Футуризм. Кінетизм. Окреслити стилістичні та світоглядні властивості означених напрямків. Проаналізувати взаємовплив окреслених течій одна на одну.	2	
3.	Експресіонізм, Сюрреалізм. Авангардизм. Абстракціонізм. Проаналізувати твори абстракціонізму в різних періоди і національних школах. Охарактеризувати новаторські підходи, які були введені абстракціоністами. Порівняти різні напрямки авангардизму, такі як футуризм, конструктивізм, дадаїзм. Визначити відмінності. Проаналізувати у творах експресіоністів способи використання кольорів, форм та ліній для вираження емоцій. Дослідити вплив сюрреалізму на сучасне мистецтво	4	
4.	Український модернізм. Супрематизм. Кубофутуризм. Проаналізувати творчість українських митців супрематистів і кубофутуристів із роботами західних митців означених напрямків. Виявити спільні риси та відмінності	2	
Усього годин		10	

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин	Вид контролю
Змістовий модуль. Сучасні напрями в станковому живописі першої пол. XX ст.			
1	Тема 1. Вступ до дисципліни	6	
2	Тема 2. Модернізм та його напрями.	6	
3	Тема 3. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.	6	
4	Тема 4 Фовізм.	6	
5	Тема 5. Кубізм	6	
6	Тема 6. Футуризм. Кінетизм	6	

7	Тема 7. Експресіонізм. Сюрреалізм	6	
8	Тема 8. Авангардизм	6	
9	Тема 9. Абстракціонізм	6	
10	Тема 10. Український модернізм. Супрематизм. Кубофутуризм	6	
Усього годин		60	залік

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька курсова робота.

Методи творчо-пошукового контролю: творчо-пошукове тестування; аналіз варіативності пошукових ескізів; аналіз образно-емоційної складової проектної графіки.

методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7.Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів
----------------	-----------------------------

Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	5 x 4 бали = 20 балів
Перевірка виконання практичних завдань	5 x 7 бали = 35 балів
Контрольна робота	2 x 10 балів = 20 балів
Підготовка презентації	10 балів
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо	бонусні бали (до 15 балів)
Всього	100

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання есе (з максимальною кількістю балів за відмінне виконання – 4 бали):

- дотримання технічних вимог до оформлення – 0,5 бали;
- дотримання структури есе (вступ, основна частина з аргументацією та авторські висновки) – 0,5 бали;
- розкриття теми, креатив, авторський погляд, творчий підхід – 1 бал;
- аргументованість викладу матеріалу (використання думки експертів, використання реальних кейсів, статистичних матеріалів тощо - з посиланням на джерело) – 2 бали.

Конспектування наукових і навчальних джерел (2 бали)

- наявність паспортних даних книги, статті (бібліографічного опису), а також назв параграфів, номерів сторінок (за наявності) – 0,5 бали;
- наявність самостійно сформульованих проблем і дискусійних питань, що присутні в конспектованій роботі – 0,5 бали;
- наявність авторських прикладів, доказів і пояснень певних проблем у вигляді цитат або стислого переказу – 0,5 бали;
- наявність власної думки стосовно аналізованої у конспекті проблеми – 0,5 бали.

7.1. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконанні завдання

Т1. Вступ до дисципліни.	10
Т 2. Поп-арт. Соц-арт	10
Т 3. Гіперреалізм	10
Т 4. Концептуалізм	10
Т.5. Психоделічне мистецтво	10
Т.6. Необароко в українському контексті	10
Т 7. «Нова хвиля»	10
Т 8. Живописний заповідник	10
Т 9. Київ-арт-фест	10
Т.10. Від Трипілля до Сьогодення	
Разом за дисципліну	100

Розподіл балів за 100-бальною шкалою (2-й семестр)	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Т1. Постмодернізм. Напряки.	10
Т 2. Модернізм та його напрями.	10
Т 3. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.	10
Т 4. Фовізм.	10
Т.5. Кубізм	10
Т.6. Футуризм. Кінетизм	10
Т 7. Експресіонізм. Сюрреалізм	10
Т 8. Авангардизм	10
Т 9. Абстракціонізм	10
Т.10. Український модернізм. Супрематизм. Кубофутуризм	
Разом за дисципліну	100

8. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Ф	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія дизайну» для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2023. 24 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

Асеєва Н. Ремінісценції імпресіонізму в українському живописі ХХ ст. // Нариси з історії

образотворчого мистецтва України ХХ ст. / Редкол.: В.Сидоренко (голова) та ін.; Ін-т сучас. мист-ва Акад. мист-в України. В 2 кн. К.: Інтертехнологія, 2006. Кн. 1. С.128.

Лобановський Б., Говдя П. Українське мистецтво другої половини ХІХ — поч. ХХ ст. К.:Мистецтво, 1989. С.89-90.

Смирна Л. Модерне, сучасне і новітнє мистецтво / Л. Смирна, В. Хаматов, А. Пучков. *Сучасне мистецтво*. Київ, 2016. Вип. 12. С. 158–167.

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>.

Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.etnolog.org.ua>

Інститут народознавства НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ethnology.lviv.ua>.

Інститут проблем сучасного мистецтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mari.kiev.ua/>

Додаток Б

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми
з дисципліни «Сучасні напрямки в станковому мистецтві»,
(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів за напрямом/спеціальністю 02 «Культура і мистецтво», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Розробленої
професором кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти, доктором мистецтвознавства, с.н.с. Юр Мариною Володимирівною

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – Мистецтвознавства і мистецької освіти	Гончар К.Р.		31.08.23 протокол №1
Випускова кафедра – Художньої кераміки, дерева, скульптури і металу	Хижинський В.В.		31.08.23 протокол №1

Додаток В

Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

Наприклад, внесено зміни до переліку основної літератури
Наприклад, змінено кількість годин на практичні заняття

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки
1	Внесено зміни до переліку основної літератури		
2	Змінено кількість годин на практичні заняття		